

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 04. novembar 2021.godine

RTS- Kon za RTS: Insistiraćemo na desetodnevnom zatvaranju i važenju kovid propusnica 24 sata

RTS- Vakcine kompanije "Moderna" stigle u Beograd, čeka se sertifikat Aгенicije za lekove

RTS- Ivanuša za RTS: Vakcina sprečava mutacije virusa, važno je primiti treću dozu

BLIC- TROJE TINEJDŽERA PREMINULO OD KORONE U SRBIJI Ružić:"Sačekao bih odluku Kriznog štaba o raspustu"

BLIC- SRBIJI NEDOSTAJU ANESTEZIOLOZI Ristić: Operišu se samo NAJHITNIJI SLUČAJEVI, mladi lekari izbegavaju ovu specijalizaciju

BLIC- Bebe koje su na respiratoru u Tiršovoj imaju ozbiljna OŠTEĆENJA PLUĆA

BLIC- Medicinski fakultet u Beogradu traži "ekspertsko mišljenje" o leku "ivermektin"

RTV- Srbija uvela skrining program za otkrivanje raka pluća

POLITIKA- Veliko interesovanje Nišlija za vakcinaciju, već dato 8.000 vakcina

POLITIKA- Akademija medicinskih nauka SLD obeležava jubilej

B92- Istorijski nalazi: HPV vakcina smanjuje rak grlića materice za skoro 90 odsto

Kon za RTS: Insistiramo na desetodnevnom zatvaranju i važenju kovid propusnica 24 sata

Sednica Kriznog štaba biće održana danas u 15 časova i 30 minuta. Epidemiolog Gradskog zavoda za javno zdravlje Beograda i član Kriznog štaba doktor Predrag Kon kaže za RTS da je uveren da će odluka o produžetku raspusta biti doneta, ali ističe da bi više efekta imalo kada bi istovremeno bilo usvojeno važenje kovid propusnica 24 sata, kao i zatvaranje na deset dana. Mi na tome insistiramo, jer će jedino tako moći da se vidi ozbiljan pad broja novozaraženih, poručuje Kon.

Predrag Kon navodi da Medicinski deo Kriznog štaba insistira da odluka o produženju raspusta, oko koje su saglasni, treba da bude doneta istovremeno sa restrikcijom u smislu smanjenje kontakata i izvan škola.

Kon: Antisemitske poruke nisam nikada očekivao u Srbiji

Na zgradi u kojoj živi epidemiolog Predrag Kon jutros je osvanuo natpis 'Kon = Mengele' što je poslednja u nizu antisemitskih poruka koje epidemiolog dobija od protivnika vakcinacije i epidemioloških mera.

Poruka na zgradi je ne samo uznemirila njegovu porodicu, već i komšije, ali kaže da je to jasna poruka njegovih neprijatelja i onih koji ih podržavaju i podstrekuju, na ovaj ili onaj način, kroz razne emisije i kaže da su te poruke veoma opasne i jasan poziv na linč.

"Nekome je to šala. Posebno onima koji gledaju sa strane i navijaju. Meni to nije šala, i nije nikome ko je pripadnik jevrejskog naroda. Ta mešavina antisemitizma koja se dešava je nešto što nikada nisam očekivao da ću videti u Srbiji", rekao je Kon.

"Mi smo utvrdili da se prvenstveno uliva virus u škole, on se vraća i nazad, ali je neophodno onda smanjiti frekvenciju kontakata i izvan škole", poručuje Kon.

"To je ono što smo od početka tražili – to je da bude 10 dana zatvaranja u smislu skraćanja radnog vremena i da rade samo objekti za hranu, lekove i gorivo i to da ide paralelno sa raspustom", dodaje on.

Smatra da je upravo sada trenutak za to, kao i da je apsolutni minimum uvođenje kovid propusnica 24 sata.

"To bi kao što smo ranije govorili trebalo da ide nakon deset dana zatvaranja da bi se obezbedilo da se to potpuno kontroliše", navodi Kon.

Ukazuje da je sada već uhodano važenje kovid propusnica od 22 sata i da razmišljanje da se pređe na 24 sata je potpuno logično.

"To je ono što ja očekujem da će danas ozbiljno da se raspravlja, jer mi ne možemo da očekujemo ozbiljne rezultate ako ne zatvorimo i jednu i drugu stranu", poručuje Kon.

Ističe da bi produženje raspusta trebalo da ide sa zatvaranjem na deset dana i da ne zna da li će to biti usvojeno, ali da će Medicinski deo Kriznog štaba to tražiti.

"Mi na tome insistiramo, jer jedino tako će moći da se vidi ozbiljan pad broja novozaraženih posle tih desetak dana. U ovom trenutku sama mera zatvaranja škola može da da neki rezultat, ali on će biti daleko manje efikasan i vidljiv bez svih mera zajedno", objašnjava Kon.

Ako se produži rasput, a ne bude uvedeno ograničeno radno vreme, to će dovesti do brojnih putovanja.

"Jasno je to, ali brojna putovanja sa eventualnom 24-časovnom kovid propusnicom je jedna priča, a druga je bez toga. Drugo, sve ovo vreme koje se dobija tih desetak dana neće imati nekog efekta ozbiljnijeg osim tog pada koji je vrlo značajan ako ne povećamo vakcinaciju", naglašava Kon.

Za raspust kaže da je gotovo potpuno uveren i da tu nema nikakve dileme da će odluka o tome biti doneta.

"Što se tiče ovih odluka koje se tiču kovid propusnica od 24 sata i eventualnog skraćanja radnog vremena deset dana – u Medicinskom delu Kriznog štaba postoji jedinstvo, čak i šire od toga, iz Ministarstva zdravlja postoji saglasnost, videćemo na sednici kako će se to prodiskutovati", navodi Kon.

"Do zaražavanja dece dolazi petkom ili subotom"

Na pitanje koliko bi efekta imalo samo produženje raspusta, Kon kaže da smo imali efekte takvih mera kada je grip u pitanju i one su se pokazale da bi mogle da daju rezultate.

"Neki pokazatelji iz sveta pokazuju da bi mogao da se očekuje neki efekat, ali u našoj situaciji na osnovu nadzora iz školskih uprava je jasno da se zaražavanje dešava uglavnom petak ili subota, a ispoljavanje simptoma u utorak ili sredu", navodi Kon.

"Tačno se vidi taj pik i porast koji kada se ispita na nivou svake opštine posebno, uglavnom se nalaze proslave 18. rođendana, eventualno neke druge proslave gde je posle toga virus ušao u škole i dolazilo do stvaranja manjih klastera i onda se vraćao nazad u porodice", dodaje je Kon.

Naglašava da smatra nepotpunom meru isključivo zatvaranja škola.

Na pitanje vide li se efekti kovid potpusnica koje važe od 22 sata, Kon ističe da za sada to ne može da se kaže.

"Mi imamo već sedmu nedelju brojeve između 6.000 i 7.000, eventualno retko neki dan padne ispod 6.000. Prosečno kada gledate vidite da je to iz dana u dan preko 6.000. Tako da se ozbiljno ne vide te mere i nije došlo do nekog pada i nije se iskreno da vam kažem ni očekivalo", poručuje Kon.

Kada je reč o primanju četvrte doze vakcine, Kon kaže da je to samo za imunodeficientne pacijente.

"To su oni koji imaju iz bilo kog razloga oslabljen imunitet ili su pod određenim terapijama koje obaraju imunitet ili su transplantirani ili na hemodijalizi. To su osobe kod koje se ubacuje još jedna doza, ta treća, 28 dana nakon prve dve doze i posle toga treba da prođe pet meseci da dobije četvrtu dozu", dodaje Kon.

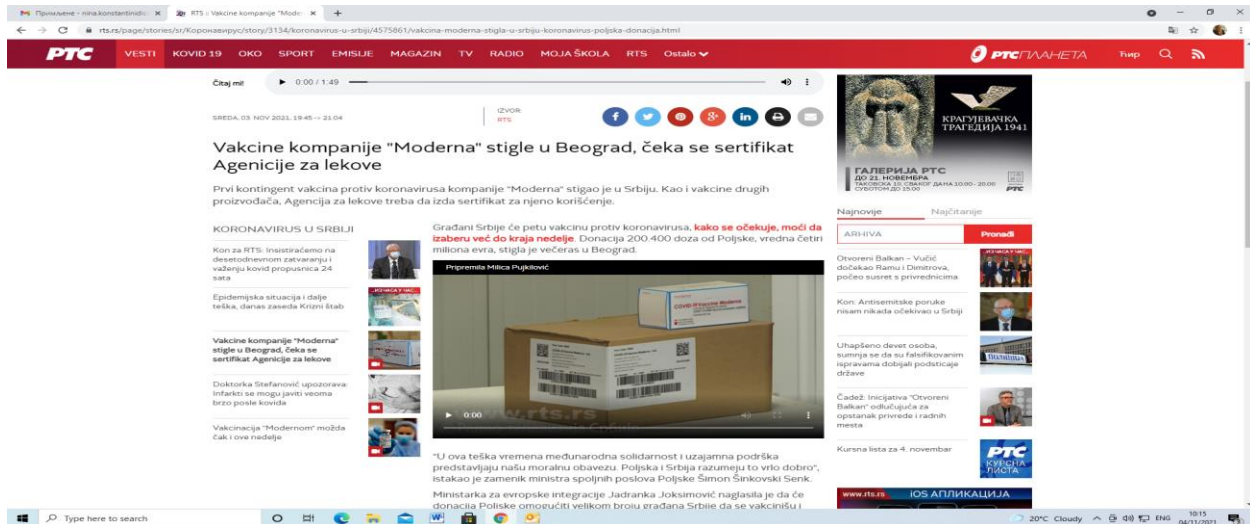
"Ne možemo odjednom da promenimo shvatanje i strah od vakcina"

Govoreći o tome koliko smo blizu odluke da se vakcinišu deca iznad pet godina, Kon kaže da još nije doneta kod nas, ali da je u svetu odobrena za upotrebu.

"Odobrenje za upotrebu će svakako stići i do nas. Pitanje je preporuke i ona će isključivo biti preporučena, ono što je jako značajno da se shvati da izbor vakcina ili zaražavanje ostaje na roditeljima i na pedijatrima. Koliko se vidi obolevanje se spušta u dečji uzrast, ne očekujem da će tu nešto značajno da se promeni odjedanput, ali svest o značaju vakcinacije se postepeno vraća", navodi Kon.

Naglašava da ne možemo odjednom da promenimo shvatanje i strah od vakcina.

"To mora uporno da se radi i neprekidno da se objašnjava da izbor da bude zaražavanje je daleko rizičniji nego izbor vakcinacija", rekao je Kon i dodao da su istraživanja pokazala da su vakcine pouzdane, sigurne i bezbedne.

Vakcine kompanije "Moderna" stigle u Beograd, čeka se sertifikat Agencije za lekove

Prvi kontingent vakcina protiv koronavirusa kompanije "Moderna" stigao je u Srbiju. Kao i vakcine drugih proizvođača, Agencija za lekove treba da izda sertifikat za njeno korišćenje.

Građani Srbije će petu vakcinu protiv koronavirusa, kako se očekuje, moći da izaberu već do kraja nedelje. Donacija 200.400 doza od Poljske, vredna četiri miliona evra, stigla je večeras u Beograd.

"U ova teška vremena međunarodna solidarnost i uzajamna podrška predstavljaju našu moralnu obavezu. Poljska i Srbija razumeju to vrlo dobro", istakao je zamenik ministra spoljnih poslova Poljske Šimon Šinkovski Senk.

Ministarka za evropske integracije Jadranka Joksimović naglasila je da će donacija Poljske omogućiti velikom broju građana Srbije da se vakcinišu i vakcinom kompanije "Moderna".

Vakcina američke kompanije "Moderna" je RNK vakcina, najsličnija je "Fajzerovoj". Glavna razlika je duži period između dve vakcinacije - posle prve doze potrebno je da prođe 28 dana.

Državni sekretar u Ministarstvu zdravlja Srbije Mirsad Đerlek zahvalio je Poljskoj na pokazanoj solidarnosti.

"Dva osnovna principa sa kojima možemo pobediti koronavirus su solidarnost i jednakost", rekao je Đerlek.

Potpredsednica poljskog parlamenta Malgožata Gosjevska istakla je da se Poljska solidariše sa Srbijom, kako u borbi sa pandemijom koronavirusa, tako i na putu Srbije ka Evropskoj uniji.

"Uvereni smo da, s obzirom na našu zajedničku složenu prošlost, imamo dosta toga da ponudimo jedni drugima, ali i celoj Evropi tako što ćemo doprineti njenom daljem ubrzanom razvoju, ne gubeći iz vida poštovanje najvažnijih vrednosti za naša dva naroda, a to su religija, porodica, istorija i tradicija", rekla je Gosjewska.

Do sada je u Srbiji dve doze vakcine protiv kovida 19 primilo više od tri miliona ljudi.

Ivanuša za RTS: Vakcina sprečava mutacije virusa, važno je primiti treću dozu

Ako je suditi po epidemijskoj situaciji u nekim zemljama, na korak smo od obuzdavanja pandemije. U nekim drugim deluje kao da ona gori. Kako da joj stanemo na put, za RTS govori direktor Kancelarije Svetske zdravstvene organizacije u Srbiji Marijan Ivanuša.

Marijan Ivanuša rekao je za RTS da je virus mutira ako se razmnožava, razmnožava se ako se ljudi zaražavaju, a zaražavaju se ako ne pridržavaju protivpandemijskih mera i ako se ne vakcinišu.

Podsetio je da u više od 90 odsto slučajeva vakcinisani nisu razvili teške oblike bolesti, dok se u oko 60 odsto slučajeva vakcinisani nisu zarazili delta sojem.

Zbog toga je važna treća doza vakcine kako bi dodatno ojačala imunitet stečen vakcinacijom, naglasio je Ivanuša.

Vakcinacija je, kaže, veoma bitna, ali nije jedina mera koja je potrebna za obuzdavanje epidemije koronavirusa.

Svet, kaže, nije isti kao pre dve godine, naučili smo koje mere moramo da poštuemo kao i da bez solidarnosti ne možemo da pobedimo virus.

Mnoge bogate države su uspele da vakcinišu veliki deo svoje populacije, dok je u mnogim državama taj procenat izuzetno nizak, a već se zna da svet ne može izaći iz epidemije dok se vakciniše dovoljan broj ljudi, naveo je Ivanuša.

Ukazao je da na tom području SZO puno radi, što je, kako kaže, bila i tema samita G-20 da se omogući pomoć svim državama.

"Spremnost je relativno velika, mnoge zemlje su obećale novac", rekao je Ivanuša.

Prema njegovim rečima, do danas je potrošeno oko sedam milijardi doza vakcina, proizvodnja je relativno velika i ona omogućavala da se postigne cilj da se do kraja septembra vakciniše 10 odsto ljudi u svim državama.

To nažalost, kaže, nismo postigli, jer u mnogim afričkim državama procenat vakcinisanih je dosta ispod tog broja.

Drugi cilj je, navodi, bio da se do kraja godine vakciniše 40 odsto i mnoge države, među kojima je i Srbija, to su postigle i onda da se do sredine sledeće godine vakciniše 70 odsto ljudi i to bi bila dosta dobra prepreka za virus.

Vakcina Moderna najbliža Fajzerovoj

Dobre rezultate u vakcinaciji postižu Amerika, Kina, Malezija, Australija, Kambodža, zapadna Evropa, a Srbija je negde između, rekao je Ivanuša.

Srbija je, kako kaže, postigla taj cilj od 40 odsto vakcinisanih, dobro je počela, a onda posustala. "Sada primećujemo da se povećava interes za vakcinaciju, što je dobro", kaže Ivanuša.

U Srbiju danas stiže peta vakcina protiv koronavirusa – Moderna. Na punktovima za vakcinaciju trebalo bi da bude do kraja nedelje.

Ivanuša je rekao da je ta vakcina najbliža Fajzerovoj vakcini i da je odobrena od Agencije za lekove.

"Sve vakcine koje su prošle procenu su dobre i bezbedne", rekao je Ivanuša.

Upozorio je da je epidemijska situacija u Srbiji "komplikovana" i naveo da se tokom jeseni ljudi više zadržavaju u zatvorenim prostorima, što pogoduje prenošenju virusa.

TROJE TINEJDŽERA PREMINULO OD KORONE U SRBIJI Ružić: "Sačekaao bih odluku Kriznog štaba o raspustu"

Krizni štab danas odlučuje o jesenjem raspustu za školarce. Šta je predlog Ministarstva prosvete, šta je najbolje za đake i nastavnike i kako će propušteno biti nadoknađeno, pitanja su na koja je ovog jutra u „Uranku“ na televiziji K1 odgovarao ministar Branko Ružić.

On ovog jutra nije želeo da prejudicira odluke koje će biti donete na sednici.

- Ja sam formalista i pošto je ovo pitanje važno i osetljivo, sačekaao bih zvaničnu odluku Kriznog štaba o produžetku jesenjeg mini-raspusta. Ova mera imaće smisla samo ako se primenjuju i ostale. Predlog o produženju raspusta proizašao je iz onoga na šta je ukazivao medicinski deo Kriznog štaba sa kojim se slažemo – kazao je Ružić u „Uranku“ i dodao: Veoma je važno da naglasim da virus ne dolazi iz škola nego spolja.

Ružić je taj stav obrazložio podacima.

- Situacija nije alarmantna. Brojke pokazuju nepun jedan procenat zaražene dece. Broj obolelih je do sada 5.000, a među nastavnim kadrom procenat zaraženih je 1,2 ili 1,3 odsto. Nemamo bojazan da takvo stanje može da ugrozi zdravlje nacije – kazao je ministar i dodao:

- Sve je više prijema kod pedijatarata, to je tačno, ali ovo je period i sezonskog gripa i drugih virusa. Imali smo fatalnih ishoda, troje tinejdžera preminulo je od korona virusa. To je alarm koji treba da ukaže na

potrebu da dođemo do svesti o individualnoj odgovornosti i solidarnosti prema drugima, da se što više građana vakciniše i da dođemo na „zelenu granu“.

Ružić je kazao da je nastavni kadar vakcinisan u procentu od oko 51,5 odsto što je slično kao i u opštoj populaciji.

- Na fakultetima imamo više od 62 odsto vakcinisanih. Problem je sa našim mentalitetom. Imamo antivakcersku agresiju, a mediji nose deo odgovornosti jer daju prostor takvim idejama. Vakcina je jedini izlaz iz ove situacije, ona je civilizacijska tekovina. Ali, mi ne možemo da namećemo proces vakcinacije. U prosveti radi oko 135.000 ljudi - rekao je Ružić.

Kako je istakao ministar Ružić, na današnjoj sednici Kriznog štaba neće se razgovarati o uvođenju kovid propusnica za nastavnike, jer to „nije moguće“. Na pitanje Jovane Joksimović kako će đaci nadoknaditi časove zbog produženja jesenjeg raspusta, Ružić je kazao:

- Nadoknađivaće se po ustaljenom modelu, radnim subotama ili dodatnim časovima. Ne znamo kako će se u narednim mesecima odvijati situacija pa o zimskom raspustu još nije bilo reči. Krajnja mera može biti produženje školske godine, ali mislim da do toga neće doći – kazao je Ružić i dodao:

– Za đake bi bilo najbolje da korone nema, ali je ima i zato je važno da se striktno poštuju epidemiološke mere i da đaci nastavu pohađaju u školama.

Ružić je kazao i da se u šest lokalnih samouprava nastava u srednjim školama odvija po kombinovanom modelu kako se ne bi prekidao proces sticanja znanja.

- Jasni su protokoli u obrazovnim ustanovama, kao i pravila i uputstva. Mi sprovodimo nadzor, proveravamo šta se od mera poštuje, a šta ne. Mi u Srbiji imamo više od 1.800 osnovnih i srednjih škola i više od 3.000 školskih objekata.

Odgovornost je na direktorima. Naša ideja nije da kažnjavamo već da ispravljamo probleme i propuste.

Ružić je najavio da će se početi sa edukacijom nastavnika, roditelja i dece u vezi sa epidemijom virusa korona i procesom vakcinacije.

- Mi smo za kombinaciju edukacije, prevencije, poštovanja mera i vakcinacije – naglasio je ministar Branko Ružić.

SRBIJI NEDOSTAJU ANESTEZIOLOZI Ristić: Operišu se samo NAJHITNIJI SLUČAJEVI, mladi lekari izbegavaju ovu specijalizaciju

Pandemija je donela najveći pritisak pacijenata na zdravstveni sistem, nedostatak pojedinih lekara specijalista, ali i medicinskog osoblja uopšte. Zbog prirode virusa, najviše se osetio nedostatak anesteziologa. Doktor Arsen Ristić, prodekan na Medicinskom fakultetu u Beogradu kaže da su mladi lekari više zainteresovani za neku vrstu specijalizacije u kojoj mogu da intergrišu klinički posao i neku vrstu interventne ili hirurške grane, dok je anesteziologija težak posao koji često nije dovoljno prepoznat.

Ako niste hitan slučaj, teško da ćete ovih dana doći na red za planiranu operaciju. Veliki broj medicinskog osoblja je angažovan u kovid zonama, a posebno anesteziolozi. Do sada neophodni u operacionoj sali, intenzivnoj nezi, a od prošle godine i u blizini najteže obolelih od kovida.

Predrag Stevanović, profesor Medicinskog fakulteta, kaže da za 35 godina staža nikada ovoliko nije radio. Iscrpljen je i fizički, i mentalno.

- Moram da kažem da su jedako opterećeni svi, ali bih morao da izdvojim anesteziologe koji rade sa najteže obolelim pacijentima. Po nekim standardima na dva do pet pacijenata ide jedan anesteziolog, a sada recimo u "Dragiši Mišović" na 10 pacijenata ide jedan anesteziolog, a u kovid bolnicama na 35 pacijenata što je nedovoljno - navodi Stevanović.

Dodaje da ima utisak da niko osim njih koji tamo radimo nema pojma kako je to.

Sve ustanove anesteziologe šalju u kovid bolnice. U evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje trenutno su nezaposlena 552 lekara, a među njima pet anesteziologa.

- Od marta prošle godine zaposlili smo 668 lekara opšte prakse, zatim 23 radiologa, 17 kardiologa. Pored njih imamo i medicinske sestre - 1.130 njih, od čega je njih 926 zaposleno u ovom periodu - navodi Siniša Knežević, zamenik direktora Nacionalne službe za zapošljavanje za Beograd, piše RTS.

Klinički centar Srbije ove i prošle godine raspisao je konkurs za posao u kovid bolnicama, a najviše su traženi anesteziolozi. Ipak, malo njih se prijavilo, tvrdi profesor Stevanović. Mnogi su i pre pandemije odlazili u inostranstvo.

- Sada u kovidu radnici dobijaju veće plate, ali kad kovid prestane to će se vratiti na stare plate, ali kada bi se povećale plate ne bi niko odlazio iz zemlje i brzo bi se našli medicinski radnici za ustanove gde fale - objašnjava profesor Stevanović.

Mnogo puta smo čuli da nam treba više respiratora, a manje se priča o tome da nam treba više anesteziologa. Jer, mašine koje održavaju pacijente u životu ne rade same. U kovid bolnicama najpotrebniji su anesteziolozi. A oni, em su iscrpljeni, em ih nema dovoljno.

Ristić: Anesteziologija težak posao koji često nije dovoljno prepoznat

Doktor Arsen Ristić, prodekan za poslijediplomske studije Medicinskog fakulteta u Beogradu kaže za RTS da su mladi lekari, kako u Srbiji tako i u svetu, više zainteresovani za neku vrstu specijalizacije u kojoj mogu da intergrišu klinički posao i neku vrstu interventne ili hirurške grane, dok je anesteziologija težak posao koji često nije dovoljno prepoznat.

Doktor Ristić ističe da je interesovanje za specijalizacije uvek veliko, ali da broj mesta i distribuciju specijalizacija odobrava Ministarstvo zdravlja na zahtev ustanove gde su zaposleni lekari koji su se prijavili za specijalizaciju.

"Ima više načina da se dođe do specijalizacije. Prvi je da dobijete radno mesto kao klinički lekar i onda se prema potrebama same ustanove izborite da budete upućeni na specijalizaciju", objašnjava Ristić.

Ističe da se Ministarstvo zdravlja, koje odobrava specijalizacije, uvek trudi da većim brojem mesta stimuliše grane koje nedostaju: "Medicinski fakultet se trudi da obezbedi kvalitetnu nastavu, da programi edukacije za deficitarne grane budu adekvatni i atraktivni".

Ističe da je zajednički posao Ministarstva zdravlja i Medicinskog fakulteta da se više ulaže u grane koje nedostaju, što se, tvrdi, i sada radi.

- Ono što se poslednjih godina dramatično razlikuje u odnosu na prethodni period je oprema sa kojom možete da radite i uslovi u kojima lekari rade. Bez obzira što je potpuno jasno da su prihodi u Srbiji niži od prihoda lekara bilo koje specijalnosti u Zapadnoj Evropi ili Americi, nigde nećete imati veći kvalitet života nego u svojoj zemlji - smatra Ristić.

Naglašava da je najvažniji ambijent u kojem se ljudi dobro osećaju, okruženje u kojem mogu da uče i napreduju i sredina u kojoj će biti priznati, što, kako kaže, lekari nikada neće imati u inostranstvu.

Bebe koje su na respiratoru u Tiršovoj imaju ozbiljna OŠTEĆENJA PLUĆA

Bebe koje su zaražene korona virusom i na respiratoru su u Univerzitetškoj dečjoj klinici Tiršova vitalno su ugrožene, i imaju teška oštećenja na plućima, rekla je dr Snežana Rsovac.

- Na mehaničkoj su ventilaciji, sa visokim parametrima i teškim oštećenjima na plućima. Stabilizovane su u odnosu na početak lečenja i očekujemo da ćemo to uspeti da završimo sa nekim pozitivnim ishodom. Nadamo se tome - rekla je dr Rsovac.

Medicinski fakultet u Beogradu traži "ekspertska mišljenje" o leku "ivermektin"

Medicinski fakultet u Beogradu, oglosio se danas na svom sajtu povodom aktivnosti lekara zaposlenih u ovoj ustanovi u vajber grupi "Ivermektin preporuke". Podsetimo, u vajber grupi "Ivermektin preporuke" koja ima više od 11.000 članova promoviše se upotreba ovog leka koji je u Srbiji odobren samo za

lečenje životinja, ali i daju lekarski saveti za lečenje ovim lekom ljudima obolelim od kovid 19. Takođe, pojedini lekari zaposleni na Medicinskom fakultetu članovi su i organizacije "LNRE - Lekari i roditelji za nauku i etiku", koja na svom sajtu takođe preporučuje ovaj lek obolelima od kovid 19.

Kako se navodi u saopštenju Dekanskog kolegijuma ovog fakulteta, oni će zatražiti ekspertsko mišljenje o "Ivermektinu" od "određenih katedri". Od koga će se tačno tražiti ekspertsko mišljenje o leku koji je u Srbiji zabranjen za upotrebu kod ljudi, nije navedeno.

"Dekanski kolegijum je od određenih katedri Fakulteta zatražio ekspertsko mišljenje o preparatu "Ivermektin" a u vezi tretmana Covid – 19 infekcije. Kada dobijemo ekspertsko mišljenje, ono će biti dostupno kako medijima, tako najširoj medicinskoj i nemedicinskoj javnosti preko Internet stranice Fakulteta", navodi se u saopštenju.

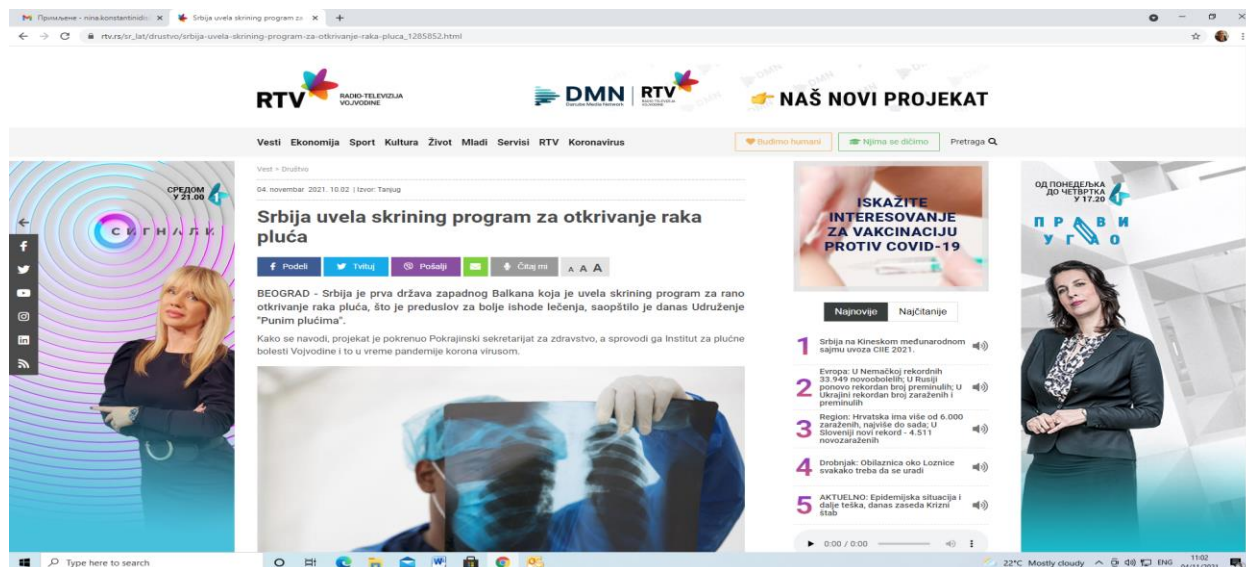
Pored toga Medicinski fakultet naveo je i da je "u toku postupak utvrđivanja da li su pojedini nastavnici Fakulteta svojim delovanjem i javnim istupanjem prekršili Kodeks profesionalne etike na Univerzitetu u Beogradu, nakon čega će se preduzeti odgovarajuće radnje".

Podsetimo, dr Bojko Bjelaković iz Niša, smenjen je pre nekoliko dana sa funkcije načelnika Odeljenja za kardiologiju na Klinici za pedijatriju KC Niš, upravo zbog svog istupanja povodom korišćenja leka "Ivermektin" za obolele od kovid 19, kao i učešća u opasnoj vajber grupi. Međutim, pored njega članovi grupe su i brojni profesori na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, a "Blic" je juče povodom njihovih aktivnosti na promovisanju ovog leka tražio i komentar Medicinskog fakulteta, nakon čega nam je rečeno da će se fakultet oglasiti saopštenjem.

Povodom aktivnosti pomenutih lekara reagovao je i ministar prosvete Zlatibor Lončar najavljujući oštru reakciju države.

- U narednim danima država će reagovati na savete koje dele zdravstveni radnici na vajber grupi koja propagira upotrebu leka Ivermektin - rekao je ministar.

"Blic" je upitao i Lekarsku komoru koji su dalji koraci protiv lekara zaposlenih u medicinskim ustanovama, a koji su naveli da Zakon o zdravstvenoj zaštiti propisuje da je "zabranjeno pružanje zdravstvene zaštite od strane zdravstvenog radnika van zdravstvene ustanove, odnosno privatne prakse".

Srbija uvela skrining program za otkrivanje raka pluća

BEOGRAD - Srbija je prva država zapadnog Balkana koja je uvela skrining program za rano otkrivanje raka pluća, što je preduslov za bolje ishode lečenja, saopštilo je danas Udruženje "Punim plućima".

Kako se navodi, projekat je pokrenuo Pokrajinski sekretarijat za zdravstvo, a sprovodi ga Institut za plućne bolesti Vojvodine i to u vreme pandemije korona virusom.

Skrining program podrazumeva detekciju karcinoma pluća pomoću niskodoznog skenera (LDCT), uz pomoć kojeg se mogu prikazati manje tumorske senke, koje nije moguće videti uobičajenim dijagnostičkim postupcima (RTG).

Ovom metodom do sada je pregledano više od 1.200 pacijenata, a kod više od 30 otkriven je karcinom pluća koji je bio asimptomatski i najveći broj u početnom stadijumu, navodi se u saopštenju.

Naglašava se da je karcinom pluća vodeći uzrok smrtnosti od svih karcinoma kako u svetu, tako i u Srbiji, dok broj obolelih raste svake godine. Od ove vrste raka u Srbiji oboli gotovo 7.000, a na žalost umre više od 5.000 osoba. Praktično na svaka dva sata jedna osoba premine.

Jedan od najvažnijih preduslova uspešnog lečenja, je rano otkrivanje raka pluća, što u Srbiji to nije slučaj, jer se kod više od 70 odsto pacijenata otkrije u poslednjem stadijumu. Tada su šanse za preživljavanje gotovo iscrpljene.

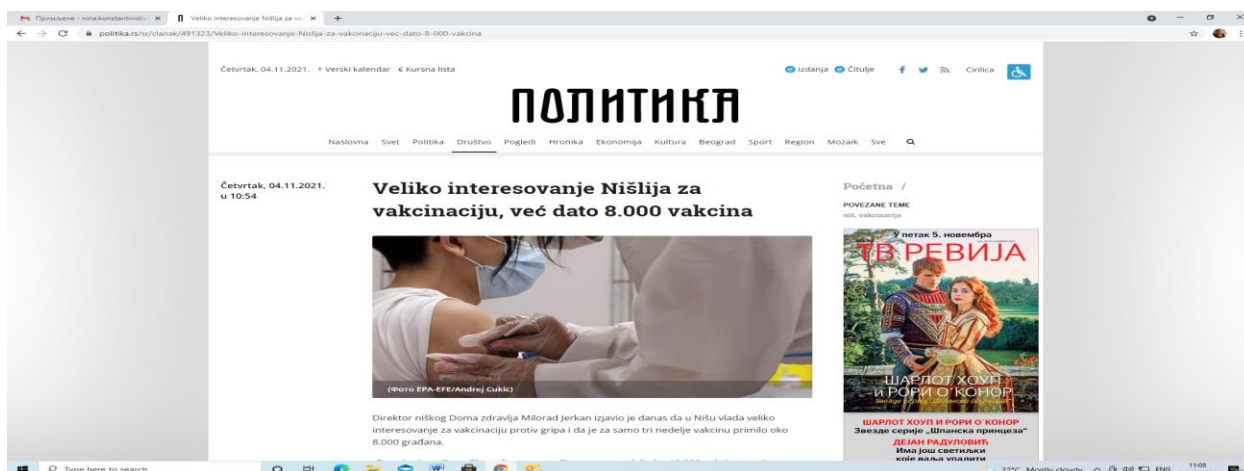
Udruženje "Punim plućima" navodi da po oboljevanju od karcinoma Srbija zauzima 18. mesto u Evropi, međutim po smrtnosti smo na neslavnom 2. mestu.

Prema podacima Instituta za plućne bolesti Vojvodine, prosek starosti lečenih pacijenata od karcinoma pluća je 64 godine. Najmlađi pacijent imao je 21 godinu, a najstariji 94 godine. Muškarci prednjače u lečenju karcinoma pluća, pa je tako bilo 71 odsto muškarca i 29 odsto žene.

U poslednjih 10 godina bilo je samo devet odsto nepušača među obolelima, 27 odsto bivših pušača, a najviše je bilo aktivnih pušača, čak 66 odsto. Međutim, zabrinjava podatak da se ukupan broj obolelih povećao za 12 odsto, a broj obolelih žena za 55 odsto.

Rak pluća je u velikom broju slučajeva izlečiv ukoliko se otkrije na vreme, poručuje Udruženje "Punim plućima".

ПОЛИТИКА

Veliko interesovanje Nišlija za vakcinaciju, već dato 8.000 vakcina

Direktor niškog Doma zdravlja Milorad Jerkan izjavio je danas da u Nišu vlada veliko interesovanje za vakcinaciju protiv gripa i da je za samo tri nedelje vakcinu primilo oko 8.000 građana.

„Poređenja radi, prošle godine smo za čitavu sezonu dali oko 10.000 vakcina protiv sezonskog gripa. Ove godine smo najpre dobili 6.000 doza, potom još 3.000, a trebovali smo ukupno 14.000”, rekao je Jerkan za agenciju Beta.

Prema njegovim rečima, za vakcinaciju protiv gripa odlučuju se ljudi različite starosne dobi, ali pre svega oni hroničnim bolestima i njih je oko 80 odsto.

On je kazao da se nakon kratkotrajnog povećanja interesovanja za primanje prve doze protiv koronavirusa, nakon uvođenja kovid sertifikata, taj broj vratio sa 300 na oko 200 datih doza u jednom danu.

„Od nešto više od 212.000 punoletnih stanovnika Niša sa dve doze vakcinisano je 68 odsto stanovništva. Iznenadjenje za nas predstavlja to što je broj vakcinisanih među mladima od 18 do 30 godina porastao na 53 odsto”, izjavio je Jerkan.

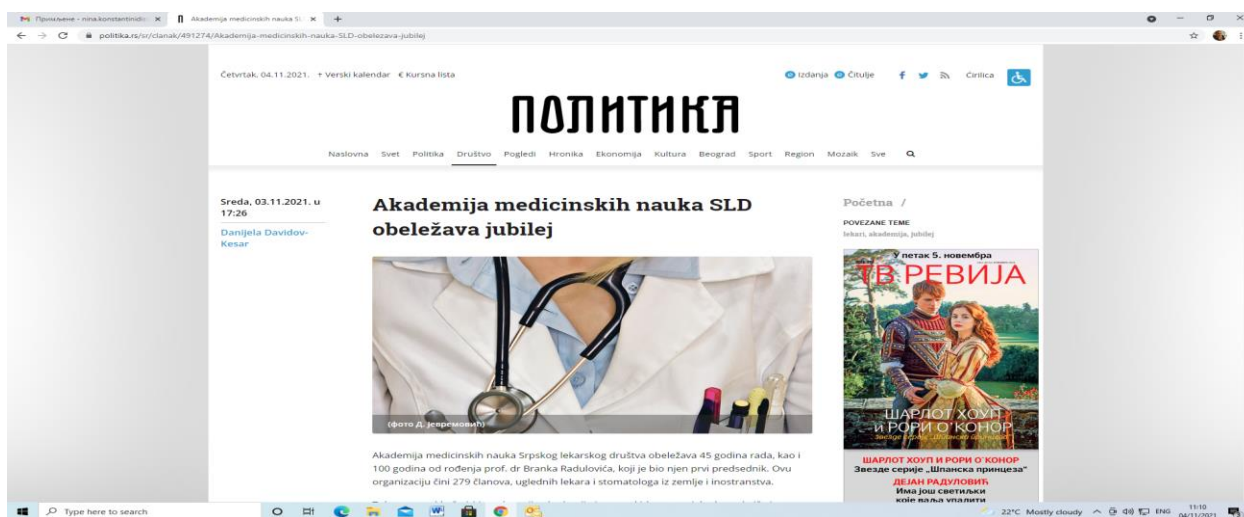
Vakcinu protiv koronavirusa, dodao je, do sada je primilo samo oko 900 dece uzrasta od 12 do 17 godina.

„Broj prvih pregleda u kovid ambulantom poslednjih dana je malo smanjen, doskora smo imali 600 do 800 prvih pregleda svakodnevno, a sada ih je 500 do 700. Međutim, ukupan broj pregleda ne opada, svakodnevno je u ambulantom 2.600 do 2.800 pacijenata, a pre dva dana smo imali 3.000 pacijenata, što je rekord od početka epidemije”, izjavio je Jerkan.

Koronavirus, dodao je Jerkan, se svakodnevno potvrdi kod 250 do 300 pacijenata.

Prema njegovim rečima, u dečijoj kovid ambulanti nije smanjen broj pregleda i pedijatri i dalje dnevno pregledaju oko 400 dece, ali je broj najmlađih koji su pozitivni na koronavirus smanjen je sa 70 na oko 50 dnevno.

ПОЛИТИКА

Akademija medicinskih nauka SLD obeležava jubilej

Akademija medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva obeležava 45 godina rada, kao i 100 godina od rođenja prof. dr Branka Radulovića, koji je bio njen prvi predsednik. Ovu organizaciju čini 279 članova, uglednih lekara i stomatologa iz zemlje i inostranstva.

Tokom protekle četiri i po decenije akademija je neprekidno nastojala da podstiče i promoviše naučnoistraživački rad u svim oblastima medicine, što je već pri osnivanju postavljeno kao glavni cilj i

zadatak njenog delovanja. Ostvarivala je to kroz više od 800 održanih naučnih skupova i brojnih predavanja na kongresima lekara.

Kako ističe profesor dr Ljubica Đukanović, predsednica Akademije medicinskih nauka SLD, uvek su brinuli i o edukaciji lekara, pre nego što je kontinuirana edukacija zdravstvenih radnika postala zakonska obaveza.

– Nastojanja akademije da se definišu standardi i preporuke za praksu postale su naša obaveza otkako nam je Ministarstvo zdravlja poverilo da u saradnji s republičkim stručnim komisijama rukovodimo izradom vodiča dobre kliničke prakse – ističe dr Đukanović.

Naša sagovornica podseća da je danas svet suočen sa brojnim globalnim problemima: nedostatkom bezbedne hrane i dovoljne količine vode, zagađenjem vazduha, energetsom krizom, klimatskim promenama, siromaštvom, rodnom ravnopravnošću... Ovi se problemi ne mogu rešavati u tradicionalnim okvirima, nego zahtevaju multidisciplinarni i interdisciplinarni pristup.

– Akademija medicinskih nauka SLD je ostvarila saradnju sa Akademijom inženjerskih nauka Srbije. Prve zajedničke aktivnosti dve akademije pokazale su koliko je širok spektar naučnih oblasti u kojima saraduju lekari i inženjeri širom sveta, ali i u našoj zemlji i ukazale na potrebu za još većom saradnjom i promocijom dobijenih rezultata – kaže dr Đukanović i dodaje da je akademija član Federacije evropskih medicinskih akademija.

Istorijski nalazi: HPV vakcina smanjuje rak grlića materice za skoro 90 odsto

Vakcina protiv humanog papiloma virusa, ili HPV-a, smanjuje slučajevne raka grlića materice za skoro 90 odsto, pokazuju prvi realni podaci iz sveta.

"Cancer Research UK" opisao je nalaze kao "istorijske" i rekao da pokazuje da vakcina spašava živote. Skoro svi karcinomi grlića materice su uzrokovani virusima, a nadamo se da bi vakcinacija mogla skoro da eliminiše bolest.

Istraživači su rekli da uspeh znači da će onima koji su vakcinisani možda trebati i mnogo manje testova brisa grlića materice. Devojkama se nudi vakcina između 11 i 13 godina, u zavisnosti od toga gde žive u Velikoj Britaniji.

Vakcina se nudi i dečacima od 2019. godine.

Studija, objavljena u časopisu Lanset, sagledava šta se dogodilo nakon što je vakcina uvedena za devojčice u Engleskoj 2008.

Ti učenici su sada odrasli i u 20-im godinama su. Studija je pokazala smanjenje i predkanceroznih izraslina i 87 odsto smanjenje raka grlića materice.

"Uticaj je bio ogroman", rekao je profesor Piter Sasijeni, jedan od istraživača na Kraljevskom koledžu u Londonu.

Smanjenje je bilo manje dramatično kada su stariji tinejdžeri vakcinisani u sklopu kampanje za sprečavanje. To je zato što je manje starijih tinejdžera odlučilo da dobije dozu i u idealnom slučaju je treba dati pre nego što postanu seksualno aktivni.

Sve u svemu, studija procenjuje da je HPV program sprečio oko 450 karcinoma i 17.200 pre-raka.

Profesor Sasijeni kaže da je to "samo vrh ledenog brega" jer su vakcinisani još uvek mladi da obole od raka, tako da će broj s vremenom samo rasti.

Skrining

U ovom trenutku, žene se pozivaju na test brisa svake tri do pet godina radi skrininga na rak grlića materice. Ali profesor Sasijeni kaže da "definitivno" treba ponovo razmisliti nakon ovih rezultata.

Rekao mi je: "To bi trebalo da bude poziv za buđenje kreatorima politike, žene će ovo pročitati i pomisliti "zašto da idem na skrining?", prenosi BBC.

"Nadao bih se da ćemo se vratiti sa novim programom skrininga, dva do tri puta u životu i nastaviti sa skriningom žena koje nisu vakcinisane".

Ovo nije poslednja reč o HPV vakcinaciji. Još uvek postoje pitanja o tome koliko dugo traje zaštita i da li treba da postoji dodatna doza u srednjim godinama.

Takođe postoji više od 100 tipova humanog papiloma virusa.

Velika Britanija je počela da koristi vakcinu koja štiti od dva virusa, a uskoro će uvesti vakcinu koja štiti od devet virusa, uključujući glavne uzroke genitalnih bradavica.

Verzije koje izazivaju rak dovode do opasnih promena u DNK zaraženih ćelija koje ih transformišu u rak.

Ovo se može desiti u bilo kom zaraženom tkivu. Virus se mogu širiti vaginalnim, oralnim i analnim seksom, pa su takođe povezani sa anusom, penisom i nekim karcinomom glave i vrata.

Međutim, 99 odsto karcinoma grlića materice je uzrokovano ljudskim papiloma virusima. Zbog toga je više od 100 zemalja počelo da koristi vakcinu kao deo planova Svetske zdravstvene organizacije da se približi eliminisanju raka grlića materice.

Dr Vanesa Saliba, epidemiolog konsultant iz britanske Agencije za zdravstvenu bezbednost, rekla je da su nalazi "izvanredni" i da su pokazali da vakcina "spašava živote dramatično smanjujući stopu raka grlića materice među ženama".